

Ο Ιεράρχης Μιχαήλ Κωνσταντινίδης και ο «Όμιλος της Οξφόρδης» (Ευαγγελία Αμοιρίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=171879>]

Η πορεία του Κινήματος της Οξφόρδης κλονίστηκε από την διαφοροποίηση των μελών του σε κάποια βασικά σημεία. Ενώ στην αρχή το Κίνημα, υποστηρίζοντας την Εκκλησία της Αγγλίας, εκφραζόταν εναντίον του παπισμού, με το πέρασμα του χρόνου αρκετοί από τους πρωτεργάτες του προσχώρησαν στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, με πιο χαρακτηριστική την περίπτωση του Newman. Συγκεκριμένα ο Newman στο τεύχος Tract 90 (1841), παρουσίασε τα 39 Άρθρα της Αγγλικανικής Εκκλησίας κατά τρόπο συμβατό με την διδασκαλία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, πράξη που καταδικάστηκε από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και πολεμήθηκε από αρκετούς επισκόπους. Θεωρήθηκε ότι εισάγει έναν χριστιανισμό διαφορετικό από τον μέχρι τότε γνωστό, που θα μπορούσε να προκαλέσει κατηγορία για αίρεση και ανυπακοή.

Ο Όμιλος της Οξφόρδης (Oxford Group)

Και ενώ το Oxford Movement είναι ένα ακαδημαϊκό θρησκευτικό κίνημα, που ξεκίνησε από το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, έναν αιώνα αργότερα η Οξφόρδη γινόταν το επίκεντρο μιας άλλης θρησκευτικής πρωτοβουλίας, που αν και ήταν εισαγόμενη από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, εκεί έλαβε σάρκα και οστά, πρωτοεμφανίστηκε, πήρε το όνομά της και εκεί είχε το πρώτο «αρχηγείο» της.

Εμπνευστής και ψυχή της νέας αυτής πρωτοβουλίας ήταν ο πάστορας Frank Buchman, ελάχιστα γνωστός σήμερα, διάσημος όμως στην εποχή του, που γεννήθηκε το 1878 από οικογένεια Γερμανών Λουθηρανών στην Πενσυλβάνια και πέθανε το 1961. Μεταξύ των δραστηριοτήτων του ας αναφερθεί το ότι αναδείχθηκε γραμματέας του YMCA (ΧΑΝΘ), και ότι βρέθηκε ως ιεραπόστολος στην Κίνα, πριν οργανώσει ένα δίκτυο ελίτ φοιτητών στις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Βρετανία, με το όνομα «Χριστιανική αδελφότητα του πρώτου αιώνα».

Frank Buchman

Το κίνημα MRA δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της απειλής του πολέμου, με αφετηρία την θέση του Buchman, ότι η εναλλακτική λύση στον μιλιταρισμό της εποχής ήταν «ηθική και πνευματική αναπλήρωση». Έτσι, όταν βρέθηκε στην Αγγλία, έχοντας ήδη εμπειρία από την επαφή και την συνεργασία του με χριστιανούς φοιτητές στις

ΗΠΑ, συνέχισε την δραστηριότητά του συνεργαζόμενος με φοιτητές στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Το όνομα Oxford Group, με το οποίο τελικά επικράτησε, είναι αυτό με το οποίο παρουσίασε ο τύπος της Νότιας Αφρικής τα μέλη του, που δραστηριοποιήθηκαν εκεί (1928). Σήμερα υπάρχει με το όνομα *Initiatives of Change*.

Ο όμιλος της Οξφόρδης δεν ανήκε ούτε συνδέθηκε με κάποια ομολογία. Λειτουργήσε αυτόνομα και εξαπλώθηκε μέσω ομάδων και συγκεντρώσεων σε σπίτια (*house parties*), σε μερικές από αυτές έλαβαν μέρος χιλιάδες άνθρωποι. Αν και αναπτύχθηκε από την συνεργασία του Buchman με φοιτητές, το κίνημα δεν εξελίχθηκε σε ακαδημαϊκό, αλλά επικεντρώθηκε σε ευρύτερα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1920, ο Buchman προσπαθούσε να επηρεάζει το κοινωνικό σύνολο μέσω της «αλλαγής» ατόμων. «Όταν ο άνθρωπος ακούει, ο Θεός μιλάει, όταν ο άνθρωπος υπακούει, ο Θεός ενεργεί· όταν οι άνθρωποι αλλάζουν, τα έθνη αλλάζουν», ήταν το σύνθημα του Buchman.

Ο Μιχαήλ Κωνσταντινίδης

Η πορεία και η εξέλιξη του Ομίλου της Οξφόρδης και μετά το 1939, χρονιά που ο Μιχαήλ εξελέγη και επέστρεψε στην Ελλάδα, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Δεν θα αναφερθώ όμως σ' αυτές, διότι ξεφεύγουν από τα όρια του άρθρου και των προσωπικών απόψεων που συμπεριλαμβάνει σ' αυτό ο Μιχαήλ.

Η στάση του Μιχαήλ έναντι των δύο Οξφόρδειων πρωτοβουλιών, τουλάχιστον όπως αυτή αποτυπώνεται –όσο μπορεί να αποτυπωθεί– στο υπό συζήτηση άρθρο, διαφαίνεται ευκρινώς και είναι η ακόλουθη.

Δεν δείχνει να ενδιαφέρεται για το αιωνόβιο Κίνημα της Οξφόρδης, το οποίο προσπερνά με μια απλή αναφορά: «η Οξφόρδειος Ομάδα ούδεμίαν απολύτως σχέσιν έχει πρός τήν γνωστήν κίνησιν της Οξφόρδης, «ή έκατονταετηρίς τῆς ό ποίας εωρτάσθη υπό τῆς έκκλησίας τῆς Άγγλίας τόν παρελθόντα Ιούλιον». Άλλωστε, ο μέντοράς του μητροπολίτης Θυατείρων Γερμανός Στρινόπουλος έγραψε αρκετά σχετικά.

Όμως, μιλώντας για την Όμιλο της Οξφόρδης, τα σημεία που επιλέγει να αναδείξει, κάποια μάλιστα με ενθουσιασμό, αποκαλύπτουν ενδιαφέροντά του, που τα βρίσκει και σ' αυτόν.

Όπως ήδη ανέφερα, η στάση του Μιχαήλ έναντι του Ομίλου, που δείχνει και τον βαθμό αποδοχής από μέρους του, είναι σαφώς θετική, σε μερικά μάλιστα σημεία ειλικρινώς ενθουσιώδης.

α) Ένα τέτοιο σημείο συνιστά ο ιεραποστολικός ενθουσιασμός του Μπούκμαν αλλά και των Groupers. *«Ο γράφων τας γραμμάς αυτάς είχε την ευκαιρίαν να γνωρίση τόσον τον αρχηγόν όσον καί τινας εκ των νέων, τους οποίους εκέρδισεν η κίνησις. Ο αρχηγός της είναι ιεραπόστολος πραγματικός, πολύγλωσσος, εγκυκλοπαιδικός και αεικίνητος. Απλούστατος τους τρόπους, ανεπίδεικτος, μόνην φιλοδοξίαν έχων να κερδίζει τους ασώτους και ν' αποστέλλη αυτούς οπίσω προς τους επιγείους και τον Ουράνιον αυτών Πατέρα. Οι δε νέοι οπαδοί του είναι πράγματι ενάρετοι, νομίζει κανείς νεκροί διά τον κόσμον και τας ηδονάς του», γράφει χαρακτηριστικά.*

[Συνεχίζεται]